

Spis treści

Wykaz skrótów.....	9
Przedmowa.....	11
Rozdział 1. Zagadnienia wstępne.....	13
1.1. Definicja prawa międzynarodowego.....	13
1.2. Przestrzeń operacyjna prawa międzynarodowego.....	13
1.3. Przedmiot regulacji i cele prawa międzynarodowego.....	14
1.4. Turystyka jako przedmiot zainteresowania prawa międzynarodowego.....	14
1.5. Różnice między prawem międzynarodowym a prawem wewnętrznym.....	18
1.6. Prawo międzynarodowe w polskim porządku prawnym.....	20
1.7. Prawo międzynarodowe a prawo europejskie.....	21
1.8. Podmioty prawa międzynarodowego.....	23
Rozdział 2. Źródła prawa międzynarodowego a turystyka.....	26
2.1. Katalog źródeł prawa międzynarodowego.....	26
2.2. Umowa międzynarodowa.....	27
2.2.1. Definicja umowy międzynarodowej.....	27
2.2.2. Rodzaje umów międzynarodowych.....	27
2.2.3. Struktura umowy międzynarodowej.....	28
2.2.4. Obowiązek przestrzegania umów międzynarodowych.....	28
2.3. Geneza współpracy międzynarodowej w sferze turystyki.....	29
2.4. Umowy międzynarodowe a turystyka.....	31
2.5. Zwyczaj międzynarodowy a turystyka.....	35
2.6. Ogólne zasady uznane przez narody cywilizowane.....	36
2.7. Uchwały organizacji międzynarodowych.....	36
2.8. Akty jednostronne państw.....	38

Rozdział 3. Ludność w prawie międzynarodowym	39
3.1. Obywatelstwo	39
3.1.1. Definicja i regulacje prawa międzynarodowego	39
3.1.2. Ogólne zasady dotyczące obywatelstwa	41
3.1.3. Nabycie i utrata obywatelstwa	41
3.1.4. Podwójne lub wielorakie obywatelstwo	45
3.1.5. Bezpaństwowość	46
3.1.6. Obywatelstwo Unii Europejskiej	46
3.2. Cudzoziemcy	47
3.3. Azyl	49
3.4. Uchodźcy	49
3.5. Prawa człowieka w kontekście turystyki	51
3.5.1. Definicja i znaczenie praw człowieka	51
3.5.2. Geneza i rozwój praw człowieka w prawie międzynarodowym	52
3.5.3. Czy prawo do turystyki jest prawem człowieka?	54
3.6. Międzynarodowa definicja turysty dla celów statystycznych	57
3.7. Prawa i obowiązki turystów i organizatorów turystyki	58
3.8. Zagadnienie bezpieczeństwa turystów	63
 Rozdział 4. Terytorium w prawie międzynarodowym	 64
4.1. Klasyfikacje terytorium	64
4.2. Zwierzchnictwo terytorialne	65
4.3. Nabycie terytorium państwowego	65
4.4. Granica państwa	66
4.4.1. Zasady uprawiania turystyki w strefie nadgranicznej	68
4.5. Przekraczanie granicy państwowej	68
4.5.1. Przejścia graniczne	70
4.5.2. Dokumenty uprawniające do przekroczenia granicy	70
4.5.3. Kontrola graniczna	75
4.5.4. Przekraczanie granicy w strefie Schengen	76
4.5.5. Pozostałe formalności graniczne	80
4.5.5.1. Odprawa celna	80
4.5.5.2. Odprawa dewizowa	88
4.5.5.3. Odprawa sanitarna	89
4.6. Obszary morskie a ruch turystyczny	90
4.6.1. Źródła prawa morza	90
4.6.2. Podział obszarów morskich	91
4.6.2.1. Obszary wchodzące w skład państwa nadbrzeżnego	91
4.6.2.2. Obszary podlegające ograniczonym prawom suwerennym państwa nadbrzeżnego	94
4.6.2.3. Obszary niepozostające pod jurysdykcją państwa nadbrzeżnego	96
4.7. Przestrzeń powietrzna i kosmiczna a międzynarodowy ruch turystyczny	99
4.7.1. Przestrzeń powietrzna	99
4.7.2. Przestrzeń kosmiczna	102
4.8. Turystyka na wodach śródlądowych	104
4.9. Transport lądowy (kolejowy i drogowy)	105

4.10. Turystyka na obszarach podbiegunowych	106
4.10.1. Antarktyka	106
4.10.2. Arktyka	107
Rozdział 5. Prawo dyplomatyczne i konsularne	108
5.1. Organy reprezentujące państwo	108
5.2. Stałe misje dyplomatyczne	108
5.2.1. Ustanawianie stosunków dyplomatycznych	109
5.2.2. Klasy szefów misji dyplomatycznej. Personel dyplomatyczny	110
5.2.3. Przywileje i immunitety dyplomatyczne	111
5.2.4. Funkcje misji dyplomatycznych	112
5.3. Urzędy konsularne	117
5.3.1. Ustanawianie stosunków konsularnych	118
5.3.2. Klasy kierowników urzędów konsularnych. Personel konsularny	118
5.3.3. Przywileje i immunitety konsularne	119
5.3.4. Funkcje konsularne	119
5.3.4.1. Funkcje w zakresie ochrony interesów państwa wysyłającego i jego obywateli	120
5.3.4.2. Funkcje o charakterze administracyjnym, sądowym, notarialnym, urzędnika stanu cywilnego, w sprawach spadkowych, opieki i kurateli oraz depozytu	124
5.3.4.3. Funkcje w dziedzinie żeglugi morskiej i powietrznej	135
5.3.4.4. Funkcje w zakresie promocji stosunków gospodarczych, handlowych, kulturalnych i naukowych	135
5.3.4.5. Funkcja informacyjna	135
5.3.4.6. Funkcje polityczne i specyficzne zadania o charakterze dyplomatycznym	136
Rozdział 6. Międzynarodowe organizacje turystyczne na przykładzie Światowej Organizacji Turystyki	137
6.1. Informacje ogólne o organizacjach międzynarodowych	137
6.1.1. Definicja organizacji międzynarodowej	137
6.1.2. Geneza organizacji międzynarodowych z uwzględnieniem turystyki	138
6.1.3. Rodzaje organizacji międzynarodowych	140
6.1.4. Podmiotowość organizacji międzynarodowych	143
6.1.5. Funkcje organizacji międzynarodowych	144
6.1.6. Struktura organizacji międzynarodowych	144
6.1.7. Członkostwo w międzynarodowych organizacjach rządowych	145
6.2. Światowa Organizacja Turystyki	146
6.2.1. Geneza powstania i członkostwo	146
6.2.2. Cel działania	151
6.2.3. Zagadnienie podmiotowości prawnej UNWTO	152
6.2.4. Struktura organizacyjna	152

Rozdział 7. Międzynarodowa współpraca w zwalczaniu negatywnych zjawisk związanych z turystyką	157
7.1. Turystyka seksualna	158
7.2. Korupcja	164
7.3. Wykorzystywanie pracowników	165
7.4. Degradacja środowiska naturalnego	167
7.5. Zagrożenie dla dziedzictwa kulturowego	171
7.6. Przenoszenie chorób	173
7.7. Narkotyki	174
7.8. Nielegalni imigranci	175
7.9. Turystyka a terroryzm międzynarodowy	175
7.10. Wybrane instrumenty międzynarodowej współpracy karnej	178
7.10.1. Ustalenie jurysdykcji karnej	178
7.10.2. Ekstradycja i europejski nakaz aresztowania	179
7.10.3. Pomoc prawna w sprawach karnych	180
7.10.4. Przekazanie i przejęcie ścigania	180
7.10.5. Uznanie i wykonywanie zagranicznych orzeczeń karnych	180
Rozdział 8. Odpowiedzialność w prawie międzynarodowym	182
8.1. Odpowiedzialność państwa za naruszenie prawa międzynarodowego	183
8.1.1. Przesłanki odpowiedzialności	184
8.1.2. Zakres odpowiedzialności państwa	187
8.1.3. Zbrodnie i delikty międzynarodowe	189
8.1.4. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność	189
8.1.5. Formy odpowiedzialności	191
8.2. Odpowiedzialność organizacji międzynarodowych	193
8.3. Odpowiedzialność osób fizycznych i prawnych za naruszenie prawa międzynarodowego	194
Rozdział 9. Pokojowe załatwianie sporów międzynarodowych	195
9.1. Definicja sporu	195
9.2. Nakaz załatwiania sporów środkami pokojowymi	196
9.3. Podział środków pokojowego załatwiania sporów międzynarodowych	196
9.4. Dyplomatyczne środki załatwiania sporów międzynarodowych	197
9.4.1. Negocjacje	197
9.4.2. Mediacja	197
9.4.3. Dobre usługi	198
9.4.4. Komisje śledcze	198
9.4.5. Koncyliacja	198
9.5. Sądowe środki załatwiania sporów międzynarodowych	199
9.5.1. Arbitraż międzynarodowy	199
9.5.2. Sądy międzynarodowe	200
9.6. Rozstrzyganie sporów przez ONZ	203
Wykaz literatury	205
Indeks	207

Dr Jacek Barcik – adiunkt w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego i Prawa Europejskiego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Stypendysta haskiej Akademii Prawa Międzynarodowego.

W książce przedstawiono w sposób prosty i przystępny wybrane elementy prawa międzynarodowego, które mogą okazać się pomocne w działalności turystycznej. Liczne tabele porządkują wiedzę i ułatwiają zapamiętanie najważniejszych informacji. Publikacja zawiera również odniesienia do regulacji polskiego prawa wewnętrznego, zwłaszcza zaś prawa administracyjnego.

Autor omawia m.in. takie zagadnienia, jak:

- prawa i obowiązki turystów i organizatorów turystyki,
- formalności graniczne,
- odprawa celna, dewizowa i sanitarna,
- zwalczanie negatywnych zjawisk związanych z turystyką (turystyka seksualna, wykorzystywanie pracowników, degradacja środowiska naturalnego, narkotyki, nielegalni imigranci),
- turystyka a terroryzm międzynarodowy,
- prawa człowieka w kontekście turystyki.

Adresatami publikacji są studenci kierunków turystyka i rekreacja oraz innych kierunków ze specjalizacją turystyczną. Publikacja będzie także doskonałą lekturą dla praktyków – pracowników biur podróży, pilotów i organizatorów turystyki zagranicznej, którzy chcą pogłębić i uporządkować swoją wiedzę z tego zakresu.

Za największą zaletę recenzowanej pracy trzeba uznać to, że przedstawia ona problematykę międzynarodowego prawa publicznego w sposób powiązany z turystyką. W tej książce jest wiele takich informacji, jakich nie znajdzie się w podręcznikach z zakresu prawa turystycznego. Autor odwołuje się do realiów współczesnej turystyki. Wykorzystanie tabel do przedstawienia licznych zagadnień czyni tę pracę bardziej przystępną. Można przewidywać, że procesy globalizacyjne w turystyce będą sprzyjać wzrostowi zainteresowania tą publikacją.